

Załącznik nr 7 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z dn. 26 kwietnia 2022 r.

Zasady kwalifikowalności wydatków finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020

1. WYKAZ SKRÓTÓW

- 1) **EFRR** – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;
- 2) **MFiPR** – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
- 3) **RPO WD 2014-2020** – Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020;
- 4) **IZ RPO WD** – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014-2020;
- 5) **IP RPO WD** – Instytucja Pośrednicząca w ramach Regionalnego Programem Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

2. CEL I ZAKRES REGULACJI ORAZ OBOWIĄZYWANIA *”ZASAD KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW FINANSOWANYCH Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU REGIONALNEGO W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO 2014-2020”*

Warunki, o których mowa w *„Zasadach kwalifikowalności wydatków finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020”* (dalej: *„Zasady”*), są zgodne w szczególności z:

a) rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniającym rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylającym rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz. Urz. UE L 193 z 30.07.2018, str. 222),

b) przepisami Rozdziału III *Kwalifikowalność wydatków i trwałość* w Tytule VII *Wsparcie finansowe z EFSI* rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), [dalej: *„rozporządzenie ogólne”*],

c) rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu *„Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”* oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 289) [dalej: *„rozporządzenie EFRR”*],

d) rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2221 z dnia 23 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów dodatkowych i przepisów wykonawczych w celu zapewnienia pomocy na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność (REACT-EU) (Dz. Urz. UE L 437 z 28.12.2020, str. 30) [dalej: *Rozporządzenie REACT – EU*],

e) *„Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”* [dalej: *„wytyczne horyzontalne”*].

Podstawowym dokumentem w zakresie kwalifikowalności wydatków w RPO WD 2014-2020 są wytyczne horyzontalne – *„Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach*

Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” wydane przez Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej. Oznacza to, że zapisy ww. wytycznych horyzontalnych mają bezpośrednie zastosowanie we wdrażaniu RPO WD 2014-2020, z zastrzeżeniem zapisów niniejszych „Zasad”, które zawierają dodatkowe ograniczenia lub wskazują na niekwalifikowalność w zakresie poszczególnych kategorii wydatków finansowanych z EFRR – wiążące dla Wnioskodawców i Beneficjentów RPO WD 2014-2020.

- 1) „Zasady” mają zastosowanie do wydatków ponoszonych zarówno w ramach współfinansowania krajowego (w tym wkładu własnego), jak i ze środków unijnych w ramach realizacji projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach RPO WD (wyłącznie w ramach Osi Priorytetowych 1 – 7 oraz 12).
- 2) „Zasady” nie mają zastosowania do instrumentów finansowych.
- 3) W przypadku projektów objętych zasadami pomocy publicznej – w rozumieniu Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (art. 93, art. 106 ust. 2, art. 107 ust. 2 i 3) za kwalifikowalne uznaje się tylko te wydatki, które spełniają łącznie warunki określone w wytycznych i warunki wynikające z odpowiednich regulacji w zakresie pomocy publicznej, przyjętych na poziomie unijnym lub krajowym. W szczególności należy mieć na uwadze m.in.:
 - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187/1 z 26.6.2014, str. 1, z późn. zm.¹),
 - Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 262/1 z 19.7.2016),
 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1370/2007 z 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. L 315/1 z 3.12.2007, str. 1),
 - decyzję Komisji z 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 7/3 z 11.1.2012, str. 3).Do celów niniejszych „Zasad” uznaje się, że pomoc publiczna obejmuje także pomoc *de minimis* w rozumieniu rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352, 24.12.2013, s. 1) oraz rozporządzenia Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. L 114/8 z 26.4.2012).
- 4) Warunki i procedury pomniejszania wydatków kwalifikowalnych o dochód wygenerowany po zakończeniu projektu są określone w wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020.
- 5) Dopuszczalność oraz warunki zastosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków określa każdorazowo regulamin konkursu (lub odpowiednio zasady ubiegania się o wsparcie w trybie pozakonkursowym).

¹ Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1084 z dnia 14 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 651/2014 w odniesieniu do pomocy na infrastrukturę portową i infrastrukturę portów lotniczych, progów powodujących obowiązek zgłoszenia pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomocy na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, a także programów regionalnej pomocy operacyjnej skierowanych do regionów najbardziej oddalonych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 702/2014 w odniesieniu do obliczania kosztów kwalifikowalnych (Dz. Urz. UE L 156/1 z 20.6.2017, s. 1).

3. WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE

Niniejszy punkt określa wydatki niekwalifikowalne finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 – ogólne kategorie wydatków oraz szczegółowe zapisy dotyczące poszczególnych Działań.

W przypadku projektów dotyczących inwestycji skierowanych na poprawę sytuacji epidemiologicznej w związku z koronawirusem (typ 6.2.C) nie mają zastosowania poniższe zapisy, które są niezgodne z zapisami ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

W przypadku projektów realizowanych na podstawie rozporządzenia REACT – EU zastosowanie mają regulacje wskazane w tym rozporządzeniu, w szczególności okres kwalifikowalności wydatków rozpoczynający się od 1 lutego 2020 r. oraz wyłączenie stosowania art. 65 ust. 6 rozporządzenia ogólnego dot. projektów zakończonych przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

Dla niektórych kategorii wydatków wskazano dodatkowo okres obowiązywania. Dotyczy to przypadków wprowadzenia danej kategorii wydatku, jej zmiany bądź usunięcia – w kolejnych wersjach dokumentu określającego kwalifikowalność wydatków w ramach RPO WD w zakresie EFRR². Wskazane w przypisach daty odnoszą się do momentu zatwierdzenia właściwej wersji ww. dokumentu – wprowadzającej, zmieniającej bądź znoszącej określone zapisy.

Jeśli nie wskazano inaczej, określone w niniejszym dokumencie limity dla poszczególnych kategorii wydatków weryfikowane są na etapie oceny wniosku o dofinansowanie, w trakcie realizacji projektu (poprzez weryfikację wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli projektu), jak i po jego zakończeniu w zakresie obowiązków nałożonych na Beneficjenta umową o dofinansowanie oraz wynikających z przepisów prawa.

3.1 Ogólne kategorie wydatków mające zastosowanie dla Osi priorytetowych 1 – 7 oraz 12 z wyłączeniem instrumentów finansowych

Zwiększenie wysokości kosztów kwalifikowalnych w toku realizacji projektu przez Beneficjenta, niezależnie od przyczyny tego zwiększenia, nie stanowi dla Beneficjenta podstawy do roszczeń o zwiększenie kwoty dofinansowania przyznanego w umowie³ o dofinansowanie projektu. Wniosek o zwiększenie dofinansowania jest rozpatrywany indywidualnie dla każdego przypadku, a podejmując decyzję właściwa instytucja bierze pod uwagę również dostępność środków w ramach danego Działania/Poddziałania/Osi priorytetowej.

RODZAJ WYDATKU	WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE
----------------	---------------------------

² W Załączniku nr 6 do SZOOP – „Zasadach kwalifikowalności wydatków w RPO WD 2014-2020” (przyjętym w dniu 14.09.2015 r.) a następnie w „Wytycznych programowych w zakresie kwalifikowalności wydatków finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020”, które zastąpiły Załącznik nr 6 do SZOOP i obowiązywały (od dnia 21.11.2016 r.) przed wprowadzeniem Załącznika nr 7 do SZOOP.

³ Termin umowa oznacza również inne dokumenty będące podstawą dofinansowania projektu, np. uchwałę czy porozumienie.

<p>Zasięg terytorialny</p>	<p>Kwalifikowalność projektów:</p> <p>Projekt współfinansowany z EFRR w ramach RPO WD 2014-2020 musi być realizowany w granicach administracyjnych województwa dolnośląskiego (poziom NUTS 2).</p> <p>Reguła ta nie ma zastosowania w przypadku Działania 1.4 Internacjonalizacja przedsiębiorstw – projekty, których celem jest promocja, Działania 4.1 Gospodarka odpadami oraz Działania 5.2 System transportu kolejowego, zasady realizacji których zapisano bezpośrednio w RPO WD 2014-2020, oraz w przypadku projektów pozakonkursowych w Osi Priorytetowej 1 Przedsiębiorstwa i innowacje.</p> <p>Kwalifikowalność wydatków:</p> <p>Niekwalifikowalne są wydatki poniesione na projekt realizowany poza granicami administracyjnymi województwa dolnośląskiego (poziom NUTS 2). Reguła ta nie ma zastosowania w przypadku Działania 1.4 Internacjonalizacja przedsiębiorstw, projekty, których celem jest promocja, Działania 4.1 Gospodarka odpadami, Działania 5.1 Drogowa dostępność transportowa oraz Działania 5.2 System transportu kolejowego, zasady realizacji których zapisano bezpośrednio w RPO WD 2014 – 2020, oraz w przypadku projektów pozakonkursowych w Osi Priorytetowej 1 Przedsiębiorstwa i innowacje.</p> <p>W przypadku przedsiębiorców niekwalifikowalne są wydatki poniesione przez Wnioskodawców nie posiadających co najmniej zakładu lub oddziału w granicach administracyjnych województwa dolnośląskiego przynajmniej od momentu wypłaty pomocy do zakończenia okresu trwałości projektu.</p>
<p>Ramy czasowe kwalifikowalności/pomoc publiczna</p>	<p>Wydatki poniesione:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przed 1 stycznia 2014 r.⁴; ▪ po 31 grudnia 2023 r. (na poziomie Programu) oraz w terminie niezgodnym z umową o dofinansowanie projektu; ▪ niezgodnie z terminami określonymi w programach pomocowych lub aktach prawnych. <p>Faktyczny okres kwalifikowania wydatków dla danego projektu zostanie określony w umowie o dofinansowanie projektu, która określi zarówno początkową, jak i końcową datę kwalifikowalności wydatków. Wydatki poniesione po okresie kwalifikowalności określonym w umowie stanowią wydatki niekwalifikowalne.</p> <p>Okres realizacji projektu określony w umowie nie może wykraczać poza daty graniczne wyżej określone.</p>
<p>Przygotowanie dokumentacji projektu</p>	<p>Wydatki na przygotowanie dokumentacji projektu (wymaganej prawem krajowym lub wspólnotowym bądź przez IZ RPO WD) przekraczające 8% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. Limit ten weryfikowany jest jednorazowo na etapie oceny</p>

⁴ Przed 1 lutego 2020 r. – w przypadku działań mających na celu poprawę sytuacji epidemiologicznej w związku z koronawirusem (projektów typu 6.2 C) oraz w przypadku działań realizowanych na podstawie rozporządzenia REACT - EU.

	<p>wniosku o dofinansowanie. Wydatki poniesione na dokumenty o charakterze planistycznym, takie jak Lokalny Plan Rewitalizacji czy Program Gospodarki Niskoemisyjnej, nie mogą stanowić kosztów kwalifikowalnych w projekcie.</p> <p>Ograniczenie procentowe nie dotyczy projektów grantowych, <u>dla których stosowne uregulowania znajdują się w regulaminach konkursów.</u></p> <p>Ograniczenie procentowe nie dotyczy pilotażowego projektu pozakonkursowego Catching Up w ramach Poddziałania 1.3.4 D, dla którego stosowne uregulowania znajdują się w <i>Zasadach ubiegania się o wsparcie w trybie pozakonkursowym.</i></p> <p>Wydatkiem kwalifikowalnym może być w szczególności wydatek poniesiony na opracowanie dokumentacji związanej z przygotowaniem projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ biznesplanu, studium wykonalności (w przypadku, gdy ten sam wykonawca będzie w ramach jednego zamówienia opracowywał również niekwalifikowalną dokumentację projektową, np. formularz wniosku o dofinansowanie/wniosek o potwierdzenie wkładu finansowego w przypadku projektów dużych, warunkiem kwalifikowalności biznesplanu/studium wykonalności będzie rozbiecie w umowie z tymże wykonawcą kosztów na dokumentację kwalifikowalną oraz niekwalifikowalną. Ww. rozbiecie kosztów należy również zastosować na etapie rozliczania, tj. na fakturze lub innym dokumencie księgowym o równoważnej wartości dowodowej); ▪ mapy lub szkiców sytuujących projekt; ▪ innej dokumentacji technicznej lub finansowej niezbędnej do realizacji projektu (np. projekt budowlany, raport oddziaływania na środowisko, ekspertyzy). <p>Niekwalifikowalne są wydatki na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie oraz wniosku o potwierdzenie wkładu finansowego w przypadku dużych projektów.</p>
<p style="text-align: center;">VAT</p>	<p>Podatek VAT, który może być odzyskany na podstawie przepisów krajowych stanowi wydatek niekwalifikowalny.</p> <p>Podatek VAT w stosunku do wydatków, dla których podatek ten odliczany jest częściowo na podstawie art. 86 ust. 2a/art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, jest w całości niekwalifikowalny.</p> <p>W przypadku kwalifikowalnego podatku VAT w projekcie Beneficjent jest zobligowany ustanowić przejrzysty system ewidencjonowania tego podatku, tak aby był w stanie udowodnić w sposób niebudzący wątpliwości, że podatek VAT w projekcie może być kwalifikowalny.</p>
<p style="text-align: center;">Wkład niepieniężny</p>	<p>Niekwalifikowalnym jest wkład niepieniężny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stanowiący wkład niepieniężny w innym projekcie; – w przypadku którego Wnioskodawca/Beneficjent nie udowodni, że w wyniku wniesienia do projektu dóbr stanowiących ten wkład utraci możliwość ich wykorzystywania w dotychczasowy sposób. W uzasadnionych przypadkach IZ RPO WD/IP RPO WD może

	<p>odstąpić od konieczności zachowania powyższej zasady, o ile Wnioskodawca przedstawi ekonomiczne uzasadnienie proponowanego rozwiązania i uzasadnienie to zostanie zaakceptowane przez IZ RPO WD/IP RPO WD;</p> <ul style="list-style-type: none"> – który nie został wyceniony przez uprawniony i niezależny od Beneficjenta podmiot, zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem (nie dotyczy pracy wolontariusza); – dla którego Wnioskodawca/Beneficjent nie przedstawi aktualnej wyceny/operatu szacunkowego; – którego wartość nie znajdzie odzwierciedlenia w księgach rachunkowych/wyodrębnionej dla projektu ewidencji. W przypadku, gdy dowód księgowy będzie opiewał na wartość niższą, niż wniesiony do projektu wkład niepieniężny – wkład niepieniężny będzie rozliczony do wysokości wynikającej z dowodu księgowego, chyba że aktualna wartość rynkowa potwierdzona operatem/wyceną jest niższa, niż ta widniejąca na dowodzie księgowym – wówczas wkład niepieniężny będzie mógł być rozliczony do wysokości wskazanej w operacie szacunkowym/wycenie.
Wydatki na ubezpieczenie nieobowiązkowe	Wydatki na ubezpieczenia nieobowiązkowe stanowią wydatek niekwalifikowalny.
Wydatki poniesione na dodatkowe zabezpieczenie zaliczki⁵	Wydatki poniesione na ustanowienie i wniesienie dodatkowego zabezpieczenia zaliczki są niekwalifikowalne z zastrzeżeniem poniższych zapisów. W ramach projektu grantowego kwalifikowalne są wydatki związane z jednokrotnym wniesieniem (w jednej lub kilku formach) przez Beneficjenta (Grantodawcę) dodatkowego zabezpieczenia zaliczki. Koszt aktualizacji w/w zabezpieczenia w projekcie grantowym jest wydatkiem niekwalifikowalnym, chyba, że konieczność jej dokonania wynika z przyczyn niezależnych od beneficjenta, a i IZ RPO WD/IP wyraziła zgodę na kwalifikowalność tego wydatku.
Wydatki związane z realizacją projektu	<p>Niekwalifikowalne są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na usługi w zakresie księgowości; • wydatki na usługi w zakresie audytu, o ile ich poniesienie nie jest wymagane przez IZ RPO/IP RPO bądź nie wynika ze specyfiki projektu i nie jest wymagane przepisami prawa; • wydatki na ewaluację.
Wydatki/koszty osobowe związane z zarządzaniem projektem⁶	Kwalifikowalne są wydatki związane z wynagrodzeniem osób wykonujących – na podstawie stosunku pracy w oparciu o przepisy kodeksu pracy lub na podstawie umowy cywilnoprawnej bądź innej nienazwanej w oparciu o przepisy kodeksu cywilnego – na rzecz Beneficjenta, Partnera w projekcie lub podmiotu realizującego projekt

⁵ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 26.08.2016 r. do dnia 26.10.2016 r. Dla pozostałych konkursów – zapis nieobowiązujący.

⁶ W przypadku rozliczania wydatku za pomocą stawki ryczałtowej – zastosowanie mają zapisy pkt. 4 UPROSZCZONE METODY ROZLICZANIA WYDATKÓW.

	<p>czynności związane z zarządzaniem projektem, nieprzekraczające 1% całkowitych wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu (2% dla projektów o wartości poniżej 500 000 PLN wydatków kwalifikowalnych) i nie przekraczające 5 000 PLN brutto miesięcznie. Powyższe limity są liczone na poziomie projektu, niezależnie od ilości osób zaangażowanych w zarządzanie projektem. Przy czym kwalifikowalne mogą być wydatki osobowe związane z wynagrodzeniem ww. osób przy wykonywaniu ww. czynności w projekcie, jeżeli łącznie spełnione zostaną m.in. następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ww. osoba jest bezpośrednio zaangażowana w wykonywanie ww. czynności w ramach projektu; • mogą być uwzględniane tylko te ww. osoby, które w co najmniej 25% czasu w danym okresie rozliczeniowym wykonują zadania kwalifikowalne w ramach projektu; wówczas za kwalifikowalną może być uznana ta część wynagrodzenia, która odpowiada procentowemu bezpośredniemu zaangażowaniu ww. osoby w wykonywanie czynności w ramach projektu; • wydatki ponoszone są wyłącznie w okresie realizacji projektu oraz za okres, w którym ww. osoba wykonywała faktycznie czynności związane w ramach projektu. <p>Ze względu na specyficzny charakter niektórych projektów, gdzie koszty zarządzania stanowią istotny element projektu, limit wydatków wzrasta do 3% bez ograniczenia w kwocie miesięcznej. Specyfika ta dotyczy projektów realizowanych w ramach następujących schematów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.4 Bc i C⁷. <p>Katalog schematów może być przez IZ RPO WD uzupełniany w trakcie wdrażania programu.</p> <p>Powyższe ograniczenia nie dotyczą projektów grantowych, <u>dla których stosowne uregulowania znajdują się w zapisach dotyczących poszczególnych Działań oraz w regulaminach konkursów.</u></p> <p>Powyższe ograniczenia nie dotyczą projektów pozakonkursowych w Osi Priorytetowej 1 Przedsiębiorstwa i innowacje.</p> <p>W przypadku, gdy zarządzanie projektem jest wykonywane przez podmiot wybrany zgodnie z zasadą udzielania zamówień (zasadą udzielania zamówień do 20 000 zł, zasadą udzielania zamówień od 20 000 zł do 50 000 zł, zasadą konkurencyjności/ustawą Prawo zamówień publicznych) wydatki dotyczące jego wynagrodzenia są kwalifikowalne w takiej wysokości, jaka wynika z podpisanej umowy.</p>
<p>Wydatki/koszty osobowe związane z zaangażowaniem personelu (kadry merytorycznej)</p>	<p>Koszty związane z wynagrodzeniem personelu są kwalifikowane w ramach projektu, o ile wynika to ze specyfiki projektu, na warunkach określonych w „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.</p>

⁷ Dla konkursów ogłoszonych przed 29.06.2016 r. – dotyczy odpowiednio 1.4 C i 1.4 D.

<p>Koszty bieżącego utrzymania/koszty wyposażenia stanowiska pracy (jeżeli nie jest to celem projektu)/koszty operacyjne/bieżące⁸</p>	<p>Koszty bieżącego utrzymania/koszty wyposażenia stanowiska pracy (jeżeli nie jest to celem projektu)/ koszty operacyjne/bieżące stanowią wydatki niekwalifikowalne.</p> <p>Powyższe ograniczenia nie dotyczą projektów grantowych, <u>dla których stosowne uregulowania znajdują się w zapisach dotyczących poszczególnych Działań oraz w regulaminach konkursów.</u></p>
<p>Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu⁹</p>	<p>Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi przekraczające 2% wydatków kwalifikowalnych dla projektów o wartości poniżej 500 000 PLN wydatków kwalifikowalnych lub 1% dla projektów o wartości wydatków kwalifikowalnych nie niższych niż 500 000 PLN. Limit weryfikowany jest jednorazowo w momencie oceny wniosku o dofinansowanie.</p> <p>Powyższe ograniczenia nie dotyczą projektów grantowych, <u>dla których stosowne uregulowania znajdują się w zapisach dotyczących poszczególnych Działań oraz w regulaminach konkursów.</u></p> <p>Powyższe ograniczenia nie dotyczą projektów pozakonkursowych w Osi Priorytetowej 1 Przedsiębiorstwa i innowacje.</p>
<p>Rezerwa</p>	<p>Rezerwa na wypadek przekroczenia ilości robót oszacowanych w przedmiarze lub na pokrycie nieprzewidzianych wydatków w projekcie bądź inne nieprzewidziane wydatki w projekcie.</p>
<p>Płatności kartą</p>	<p>Płatności dokonywane kartą płatniczą, która nie jest powiązana z rachunkiem Beneficjenta/podmiotu realizującego projekt.</p>
<p>Zwiększenie wynagrodzenia</p>	<p>Zwiększenie wynagrodzenia wykonawcy na skutek:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wydatków wynikających z zastosowania mechanizmu waloryzacji ceny, b) wydatków wynikających ze zwiększenia wynagrodzenia wykonawcy dokonanego w drodze porozumienia, ugody sądowej oraz orzeczenia sądu, o którym mowa w art. 357¹ Kodeksu cywilnego, c) wydatków wynikających ze zwiększenia wynagrodzenia ryczałtowego na mocy wyroku sądu, o którym mowa w art. 632 § 2 Kodeksu cywilnego. <p>stanowi wydatek kwalifikowalny. Zwiększenie wynagrodzenia, o którym mowa powyżej nie powoduje automatycznego zwiększenia kwoty dofinansowania przyznanego w umowie.</p>
<p>Cross-financing</p>	<p>Wydatki przekraczające wartość 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych w projekcie, chyba że w działaniu przewidziano inny</p>

⁸ W przypadku rozliczania wydatku za pomocą stawki ryczałtowej – zastosowanie mają zapisy pkt. 4 UPROSZCZONE METODY ROZLICZANIA WYDATKÓW.

⁹ W przypadku rozliczania wydatku za pomocą stawki ryczałtowej – zastosowanie mają zapisy pkt. 4 UPROSZCZONE METODY ROZLICZANIA WYDATKÓW.

	poziom. Pod warunkiem uzyskania uprzedniej zgody IZ RPO WD, uzasadnione wydatki ponad limit są kwalifikowalne.
Zakup gruntu¹⁰	Wydatek poniesiony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie na zakup gruntu (zabudowanego i niezabudowanego) w projektach objętych pomocą publiczną, w tym częściowo objętych pomocą publiczną – tam gdzie występuje efekt zachęty .

3.2 SZCZEGÓŁOWE ZAPISY DOTYCZĄCE POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ – WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE

Dla danego projektu zastosowanie mają tylko te wyłączenia specyficzne dla Działania/typu projektu, w ramach którego realizowany jest projekt.

Działanie 1.1 Wzmacnianie potencjału B+R i wdrożeniowego uczelni i jednostek naukowych:

- Koszty wynagrodzeń.
- Wydatki osobowe związane z zarządzaniem projektem i realizacją projektu.
- Wydatki na obsługę techniczną/koszty utrzymania.
- Wydatki na infrastrukturę do badań podstawowych¹¹, jeśli nie jest ona zgodna z zakresem regionalnych strategii inteligentnej specjalizacji i nie ma uzasadnienia, w jaki sposób rezultaty projektu mogą się przełożyć na rozwój regionu.
- Wydatki na infrastrukturę TIK jeśli nie zostanie uzasadniona ich celowość w kontekście planowanej działalności Wnioskodawcy w zakresie B+R.
- Podatek VAT¹².

Działanie 1.2 Innowacyjne przedsiębiorstwa:

1.2 A:

- Wydatki na budowę, przebudowę, odbudowę, rozbudowę, nadbudowę obiektu budowlanego przekraczające 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu¹³.
- Wkład niepieniężny stanowiący część wkładu własnego przekraczający 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych¹⁴.
- Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu¹⁵ (z wyłączeniem konkursów, w których znajdują zastosowanie uproszczone metody rozliczania kosztów).

¹⁰ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 26.09.2016 r. do dnia 20.11.2016 r. Dla pozostałych konkursów – zapis nieobowiązujący.

¹¹ Badania podstawowe – oryginalne prace badawcze eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie praktyczne zastosowanie lub użytkowanie (art. 2 pkt. 3)a) ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki).

¹² Dotyczy naborów do działania 1.1 ogłaszanych od października 2019 r.

¹³ Dotyczy konkursów ogłaszanych przed 16.01.2017 r. Dla konkursów ogłaszanych od dnia 16.01.2017 r. – zapis nieobowiązujący.

¹⁴ Dotyczy konkursów ogłaszanych przed 23.11.2015 r. Dla konkursów ogłaszanych od dnia 23.11.2015 r. – zapis nieobowiązujący.

¹⁵ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 28.12.2015 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 28.12.2015 r. – zapis nieobowiązujący.

- W przypadku MŚP – wydatki na wdrożenie wyników prac B+R przekraczające 49% całkowitej wartości wydatków kwalifikowalnych.
- W przypadku dużych przedsiębiorstw – wydatki na wdrożenie wyników prac B+R.
- Szacunkowe koszty płacy wynikające z utworzenia miejsc pracy w następstwie inwestycji początkowej
- Połączenie kosztów wchodzących w zakres art. 14 GBER ust. 4 lit. a) i b).

1.2 B:

- Wkład niepieniężny stanowiący część wkładu własnego przekraczający 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych.
- Szacunkowe koszty płacy wynikające z utworzenia miejsc pracy w następstwie inwestycji początkowej¹⁶.
- Połączenie kosztów wchodzących w zakres art. 14 GBER ust. 4 lit. a) i b)¹⁷.
- Wydatki na budowę, przebudowę, odbudowę, rozbudowę, nadbudowę obiektu budowlanego przekraczające 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.
- Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu¹⁸.

1.2 C b:

- Wydatki ponoszone przez Beneficjenta projektu grantowego (Grantodawcę) przekraczające 15% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu grantowego;
- Wydatki Grantodawcy **inne niż**:
 - wynagrodzenia pracowników zaangażowanych w realizację projektu,
 - zakup środków trwałych (z wyłączeniem grup 0, 1, 2, 7, 9 wg Klasyfikacji Środków Trwałych),
 - usługi związane z promocją projektu (tj. wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu, np. informacja na stronie www o uzyskanym wsparciu, jak i wydatki związane z merytoryczną promocją projektu, np. spoty informacyjne w mediach).

1.2 D:

- Wydatki na budowę, przebudowę, odbudowę, rozbudowę, nadbudowę obiektu budowlanego przekraczające 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.
- Wydatki na uzyskanie certyfikatów jakości dla instytucji, które zarządzają IOB.
- Wydatki na wynagrodzenia będące efektem tworzenia nowych miejsc pracy.
- Ze wsparcia wyłączone są wydatki na infrastrukturę administracyjną (np. o charakterze biurowym).
- Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu.

¹⁶ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 26.09.2016 r. do dnia 20.11.2016 r. oraz konkursów ogłaszanych od dnia 16.01.2017 r. Dla konkursów ogłaszanych od dnia 21.11.2016 r. do dnia 15.01.2017 r. – zapis nieobowiązujący.

¹⁷ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 26.09.2016 r. do dnia 20.11.2016 r. oraz konkursów ogłaszanych od dnia 16.01.2017 r. Dla konkursów ogłaszanych od dnia 21.11.2016 r. do dnia 15.01.2017 r. – zapis nieobowiązujący.

¹⁸ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 28.12.2015 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 28.12.2015 r. – zapis nieobowiązujący.

Działanie 1.3 Rozwój przedsiębiorczości:

1.3 A:

- Wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną przewyższające 49% wartości projektu.
- Wydatki na zewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną (drogi dojazdowe do terenów inwestycyjnych będących przedmiotem projektu).
- Wydatki na zakup używanych środków trwałych innych niż budynki¹⁹.
- Wydatki na wynagrodzenia będące efektem tworzenia nowych miejsc pracy.
- Wydatki na zakup środków transportu i urządzeń transportowych²⁰.

1.3 B:

- Wydatki na zakup używanych środków trwałych innych niż budynki²¹.
- Wydatki na uzyskanie certyfikatów jakości dla instytucji, które zarządzają infrastrukturą dla przedsiębiorstw.
- Wydatki na wynagrodzenia będące efektem tworzenia nowych miejsc pracy.
- Wydatki na zakup środków transportu i urządzeń transportowych.

1.3 C:

- Wydatki na uzyskanie przez IOB certyfikatów potwierdzających standard świadczonych usług doradczych.
- Wydatki na wynagrodzenia będące efektem tworzenia nowych miejsc pracy.
- Wydatki ponoszone przez Beneficjenta projektu grantowego (Grantodawcę) przekraczające 15% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu grantowego²².

Poddziałanie 1.3.4 D Rozwój przedsiębiorczości – projekt pozakonkursowy:

- Wydatki związane z usługami doradczymi na rzecz MŚP przekraczające 55% wydatków kwalifikowalnych projektu.
- Wydatki na Działania wspierające usługi doradcze na rzecz MŚP przekraczające 45% wydatków kwalifikowalnych projektu.

Działanie 1.4 Internacjonalizacja przedsiębiorstw:

1.4 A:

- Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu²³.

¹⁹ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 29.06.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 29.06.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

²⁰ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 29.06.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 29.06.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

²¹ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 29.06.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 29.06.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

²² Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 26.08.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 26.08.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

²³ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 28.12.2015 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 28.12.2015 r. – zapis nieobowiązujący.

1.4 B ab:

- Wydatki na usługi będące w zakresie działania 1.4 A a.
- Wydatki na roboty budowlane, materiały budowlane, niezbędne do budowy, przebudowy i rozbudowy budynków, zakup budynków i budowli oraz gruntów, a także nieruchomości zabudowanej.
- W przypadku wyjazdów biznesowych wydatkami niekwalifikowalnymi są wydatki analogiczne jak w działaniu 1.4 B c.
- Wydatki na wynagrodzenia będące efektem tworzenia nowych miejsc pracy.
- Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu²⁴.

1.4 B c:

- Wydatki na usługi będące w zakresie działania 1.4 A b.
- Podróże służbowe przedstawicieli Beneficjenta uczestniczących w imprezach wystawienniczych i targowych (transport, diety), powyżej 5 osób.
- Koszty podróży inne niż ryczałtowe określone w odpowiednich przepisach prawa oraz inne niż bilety.
- Dotacje na udział w targach/wystawach/misjach dla przedsiębiorców mających siedzibę lub prowadzących działalność gospodarczą poza granicami administracyjnymi województwa dolnośląskiego.
- Wydatki na udział w misji więcej niż 5 przedstawicieli jednego przedsiębiorcy oraz dwóch przedstawicieli Organizatora.
- Wydatki na przejazd, zakwaterowanie i diety przedstawicieli Organizatora misji (Beneficjenta) wcześniej niż 2 dni przed i później niż 1 dzień po misji gospodarczej.
- Zakwaterowanie przedstawicieli Beneficjenta wcześniej niż 1 dzień przed i później niż 1 dzień po targach, wystawach oraz powyżej 5 osób.
- Wydatki na udział w targach/misjach/wystawach poniesione przed złożeniem wniosku o dofinansowanie z wyłączeniem wydatków związanych z wpłatą zaliczki na udział w wydarzeniach gospodarczych (w szczególności rezerwacja powierzchni wystawienniczej, rezerwacja noclegu dla przedstawicieli Beneficjenta).
- Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu²⁵.

Działanie 1.5 Rozwój produktów i usług w MŚP:

Wsparcie dotacyjne:

- Wydatki związane z bieżącymi naprawami maszyn/parku maszynowego.
- Budowa/przebudowa/rozbudowa/modernizacja nieruchomości zabudowanej powyżej 25% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.
- Wydatki przeznaczone na oprogramowanie dedykowane.

²⁴ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 28.12.2015 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 28.12.2015 r. – zapis nieobowiązujący.

²⁵ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 28.12.2015 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 28.12.2015 r. – zapis nieobowiązujący.

- Wydatki poniesione na budowę, przebudowę, rozbudowę, modernizację lub nabycie nieruchomości w celu prowadzenia działalności związanej z wynajmem (nie dotyczy usług hotelarskich w rozumieniu art. 36 ustawy o usługach turystycznych²⁶).
- Wkład niepieniężny stanowiący część wkładu własnego przekraczający 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych.
- Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu²⁷.
- Szacunkowe koszty płacy wynikające z utworzenia miejsc pracy w następstwie inwestycji początkowej²⁸.
- Połączenie kosztów wchodzących w zakres art. 14 GBER ust. 4 lit. a) i b)²⁹.

1.5 A³⁰:

- Wszystkie wydatki, których nie można uznać za:
 - zakup ruchomych środków trwałych,
 - zakup wartości niematerialnych i prawnych.

1.5.D – dotyczy naboru na zakup ruchomych środków trwałych i WNiP:

- wszystkie wydatki, których nie można uznać za:
 - zakup ruchomych środków trwałych,
 - zakup wartości niematerialnych i prawnych (wraz z niezbędnymi kosztami wdrożenia).
- wkład niepieniężny stanowiący część wkładu własnego.

Działanie 2.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne:

- Wydatki na utrzymanie dotychczasowej infrastruktury i wydatki bieżące: np. koszt dzierżawy łącz.
- Wydatki na usługi związane z np. prowadzeniem serwisu www, kont poczty elektronicznej, utrzymaniem/hostingiem/hotelingiem serwerów, rejestracją i utrzymaniem domen – powyżej 5% kosztów kwalifikowalnych projektów (nie dotyczy wydatków związanych z modelem chmury obliczeniowej).
- Koszty adaptacji pomieszczeń dla celów realizacji projektów powyżej 20% łącznych kosztów wynajmu lub utrzymania budynków (koszty utrzymania budynku stanowią łącznie wszystkie opłaty (koszty) ponoszone w celu utrzymania danego budynku. Metodologia wyliczenia przedmiotowych kosztów powinna odnosić się do kosztów w skali jednego roku).
- Wydatki na sprzęt służący digitalizacji przekraczające 49% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.
- Środki transportu³¹.

²⁶ Zapis w zakresie usług hotelarskich dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 23.05.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 23.05.2016 r. – zapis nieobowiązujący (wydatek w zakresie usług hotelarskich – niekwalifikowalny).

²⁷ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 28.12.2015 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 28.12.2015 r. – zapis nieobowiązujący.

²⁸ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 26.08.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 26.08.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

²⁹ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 26.08.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 26.08.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

³⁰ Dotyczy konkursu ogłoszonego w dniu 25.06.2018 r. oraz konkursu ogłoszonego w dniu 22.09.2020 r., a także konkursu ogłaszanego w dniu 6 lipca 2021 r.

³¹ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 16.01.2017 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 16.01.2017 r. – zapis nieobowiązujący.

Działanie 3.1 Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych:

- Wydatki na budowę i/lub modernizację infrastruktury służącej produkcji energii pochodzącej z konwencjonalnych źródeł energii tj. paliw kopalnych (np. węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropa naftowa, gaz ziemny).
- Wydatki związane z demontażem urządzeń służących produkcji energii pochodzącej z konwencjonalnych źródeł energii, tj. paliw kopalnych (np. węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropa naftowa, gaz ziemny).
- Wydatki związane z przesyłem energii³².
- Wydatki związane z zakupem środków transportu.
- Wydatki poniesione na infrastrukturę służącą do przyłączenia do najbliższej istniejącej sieci przekraczające 49% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.
- Wydatki na wynagrodzenia będące efektem tworzenia nowych miejsc pracy.
- Wydatki ponoszone przez Beneficjenta projektu grantowego (Grantodawcę) przekraczające 15% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu grantowego³³.

Działanie 3.2 Efektywność energetyczna w MŚP:

- Wydatki w ramach projektu dotyczące budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, których właścicielem jest JST lub są własnością jednostek³⁴, dla których podmiotem założycielskim jest JST. Nie dotyczy przedsiębiorstw, których większość udziałów lub akcji należy do JST³⁵.
- Wydatki na wynagrodzenia będące efektem tworzenia nowych miejsc pracy.
- Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu³⁶.
- Wydatki na oświetlenie energooszczędne i wymianę innych urządzeń stanowiących wyposażenie budynku (np. windy, pompy) na energooszczędne, przekraczające wartość 10 % wydatków kwalifikowalnych w projekcie³⁷.
- Wydatki na roboty budowlane nie związane bezpośrednio z poprawą efektywności energetycznej (np. nie wynikające z audytu, dot. remontu sanitariatów, zmiana układu pomieszczeń, wyposażenie pomieszczeń w meble, remont/modernizacja klatki schodowej, remont/modernizacja instalacji w zakresie nie związanym bezpośrednio z poprawą efektywności energetycznej, zagospodarowanie terenu, itp.)³⁸.

³² Dotyczy konkursów ogłaszanych przed 25.01.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych od dnia 25.01.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

³³ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 26.08.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 26.08.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

³⁴ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 27.07.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 27.07.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

³⁵ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 27.07.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 27.07.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

³⁶ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 28.12.2015 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 28.12.2015 r. – zapis nieobowiązujący.

³⁷ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 16.01.2017 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 16.01.2017 r. – zapis nieobowiązujący.

³⁸ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 16.01.2017 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 16.01.2017 r. – zapis nieobowiązujący.

Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym:

- Wydatki na oświetlenie energooszczędne i wymianę innych urządzeń stanowiących wyposażenie budynku (np. windy, pompy) na energooszczędne, przekraczające wartość 10 % wydatków kwalifikowalnych w projekcie. Typ 3.3 e: niekwalifikowalne są w całości wszystkie wymienione wydatki na wymianę oświetlenia i urządzeń elektrycznych³⁹.
- Wydatki na podłączenie do sieci ciepłowniczej przewyższające 49% wydatków kwalifikowalnych w projekcie. Nie dotyczy typu 3.3 e.
- Wydatki na wynagrodzenia będące efektem tworzenia nowych miejsc pracy⁴⁰.
- Wydatki na roboty budowlane nie związane bezpośrednio z poprawą efektywności energetycznej w budynku (nie wynikające z audytu), zmiana układu pomieszczeń, wyposażenie pomieszczeń w meble, montaż urządzeń sanitarnych, remont klatki schodowej, wykończenie pomieszczeń. Wyjątek stanowią wydatki na prace niezbędne do poprawy efektywności ale bezpośrednio z nią nie związane, bez których nie da się skutecznie zrealizować prac bezpośrednio związanych z poprawą efektywności, np. osuszenie ścian, naprawa i uzupełnienie ubytków przegrody przed zamocowaniem izolacji itp. oraz ewentualne niezbędne prace odtworzeniowe. Zasada ta nie dotyczy również usprawnień na rzecz osób z niepełnosprawnościami, związanych z realizacją koncepcji uniwersalnego projektowania, o której mowa w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020, tj. poprzez zastosowanie różnego rodzaju technologii czy rozwiązań np. montaż windy, podjazdów, barierek lub inne udogodnienia. Prace budowlane w zakresie poprawy dostępności budynku będą prowadzone w zakresie proporcjonalnym i adekwatnym do głównego celu projektu, którym pozostaje poprawa efektywności energetycznej budynku. Prace zwiększające dostępność wychodzące poza ten zakres nie będą kwalifikowalne. (dla Typu 3.3 e: usprawnienia dla osób niepełnosprawnych tylko do 10% wydatków kwalifikowalnych w projekcie).
- Wydatki na audyty sporządzone (zaktualizowane) wcześniej niż na dwa lata przed rokiem ogłoszenia konkursu.⁴¹
- Wydatki na kotły nie spełniające wymogów określonych w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.
- Wydatki na kotły węglowe i olejowe, bez względu na to, jakie normy spełniają⁴².

Dodatkowo dla projektów grantowych:

- Wydatki na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu (ponoszone przez wnioskodawcę – Grantobiorcę).
- Wydatki poniesione na audyty / audyty uproszczone sporządzone (lub zaktualizowane) wcześniej niż dwa lata przed rokiem ogłoszenia konkursu.
- Wydatki na osobowe koszty zarządzania projektem związane z wynagrodzeniem osoby wykonującej – na podstawie stosunku pracy w oparciu o przepisy kodeksu pracy lub na

³⁹ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 30.10.2019 r.

⁴⁰ Dotyczy konkursów ogłaszanych przed 23.05.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych od dnia 23.05.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

⁴¹ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 25.07.2018 r.

⁴² Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia2022 r.

podstawie umowy cywilnoprawnej bądź innej nienazwanej w oparciu o przepisy kodeksu cywilnego – na rzecz Grantodawcy (Beneficjenta) lub podmiotu realizującego projekt czynności związane z zarządzaniem projektem, jeżeli łącznie nie zostaną spełnione następujące warunki:

- ww. osoba jest bezpośrednio zaangażowana w wykonywanie ww. czynności w ramach projektu;
- mogą być uwzględniane tylko te ww. osoby, które co najmniej w 25% czasu w danym okresie rozliczeniowym wykonują zadania kwalifikowalne w ramach projektu; wówczas za kwalifikowalną może być uznana ta część wynagrodzenia, która odpowiada procentowemu bezpośredniemu zaangażowaniu ww. osoby w wykonywanie czynności w ramach projektu;
- wydatki ponoszone są wyłącznie w okresie realizacji projektu oraz za okres, w którym ww. osoba wykonywała faktycznie czynności związane w ramach projektu.
- Wydatki na audyty / audyty uproszczone poniesione przez potencjalnych Grantobiorców nie zakwalifikowanych do projektu lub zakwalifikowanych, którzy zrezygnowali z udziału w projekcie.
- Wydatki poniesione przez Grantodawcę na audyty / audyty uproszczone potencjalnych Grantobiorców nie zakwalifikowanych do projektu lub zakwalifikowanych, którzy zrezygnowali z udziału w projekcie powyżej limitu 25% wartości wydatków przewidzianych na audyty w projekcie, przy czym audyty / uproszczone audyty sporządzone przed zakwalifikowaniem Grantobiorców w projekcie, z których wynika, że potencjalny Grantobiorca nie spełni wymogów naboru do projektu – nie mogą być kwalifikowalne.
- Koszty zarządzania projektem (tj. wyłącznie osobowe koszty zarządzania projektem, koszty wymaganej prawem i/lub regulaminem konkursu dokumentacji, koszty działań informacyjno-promocyjnych, ew. koszty audytów / audytów uproszczonych ponoszone przez Grantodawcę – w tym przypadku z uwzględnieniem zapisu poprzedzającego niniejszy tiret) przekraczające limit 15% wydatków kwalifikowalnych w projekcie.
- Wydatki nie mające bezpośredniego związku z wymianą źródła ciepła z ew. dostosowaniem instalacji grzewczej i/lub pozyskiwania ciepłej wody użytkowej, bądź do wytwarzania energii elektrycznej na potrzeby budynku / mieszkania, gdzie wymianie podlega źródło ciepła (np. zmiana układu pomieszczeń, wyposażenie pomieszczeń w meble, montaż urządzeń sanitarnych, remont klatki schodowej, wykończenie pomieszczeń, wymiana oświetlenia, urządzeń elektrycznych).⁴³
- Wydatki związane z realizacją koncepcji uniwersalnego projektowania, o której mowa w *Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020* przekraczające limit 10% wydatków kwalifikowalnych w projekcie (dla pojedynczego grantu również obowiązuje limit 10%).⁴⁴

Działanie 3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych:

- Wydatki na inwestycje infrastruktury drogowej stanowiące element uzupełniający projektu przekraczające wartość 35% wartości wydatków kwalifikowalnych w projekcie.

⁴³ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 30.10.2019 r.

⁴⁴ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 30.10.2019 r.

- Wydatki na zakup środków transportu nie spełniających europejskich norm dotyczących komunikacji zbiorowej (np. bezpieczeństwa, środowiskowych, technicznych).
- Wydatki, na te elementy projektu, których nie da się zmierzyć wskaźnikiem produktu lub rezultatu z SZOOP, np. wspólny bilet, infrastruktura niezbędna dla nisko- i bezemisyjnego taboru, takie jak stacja ładowania pojazdów elektrycznych, stacja tankowania paliw alternatywnych (np. CNG, LNG, LPG) – niekwalifikowalne są wydatki ponad limit 49%⁴⁵. W przypadku infrastruktury obsługującej tabor nisko- i bezemisyjny, limit 49% dotyczy przypadku, w którym w projekcie nie jest realizowany zakup/modernizacja taboru (typ. 3.4 a) lecz pozostałe typy (3.4 b, c, d, e). Dla projektów polegających tylko na zakupie/modernizacji taboru (3.4 a) limit wynosi 25%.
- Powyższe limity nie podlegają sumowaniu, tzn. elementy uzupełniające muszą zawsze stanowić mniej niż 49%⁴⁶ wydatków kwalifikowalnych w projekcie. Jeśli np. projekt składa się z budowy centrum przesiadkowego, drogi prowadzącej do centrum oraz budowy stacji ładowania pojazdów elektrycznych, wówczas wydatki na centrum przesiadkowe powinny stanowić więcej niż 51%⁴⁷ wydatków kwalifikowalnych, wydatki na drogę do 35% a pozostałą część wydatki na budowę stacji ładowania pojazdów elektrycznych.
- Wydatki na pasy ruchu dla rowerów, drogi / ścieżki rowerowe nie będące drogami dla rowerów zgodnie z definicją z ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.

Dodatkowo dla typu 3.4 e inwestycje związane z energooszczędnym oświetleniem ulicznym i drogowym przy drogach publicznych:

- Wydatki na audyt efektywności energetycznej sporządzony wcześniej niż dwa lata przed rokiem ogłoszenia konkursu.
- Wydatki na budowę nowych odcinków oświetlenia powstające poza krańcami obszaru objętego projektem (rozumianego jako istniejący obecnie system oświetlenia) lub na obszarach, które nie były wcześniej oświetlone.
- Wydatki na oświetlenie, które nie jest finansowane przez gminę na podstawie art. 18 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne.
- Wydatki na oświetlenie w gminach miejsko – wiejskich jeśli co najmniej 35% ilości modernizowanych opraw nie znajduje się na terenie miasta.
- Wydatki na oświetlenie w gminach wiejskich.

Działanie 3.5 Wysokosprawna Kogeneracja:

- Wydatki poniesione na wykonanie wewnętrznej instalacji odbiorczej z wyłączeniem sytuacji, w której wytwarzana energia służy m.in. zaspokojeniu potrzeb własnych.
- Wydatki na wynagrodzenia będące efektem tworzenia nowych miejsc pracy.
- Wydatki na działania związane z utrzymaniem funkcjonowania źródła energii oraz zwykła wymiana części, które podlegałyby wymianie w trakcie zwykłego okresu eksploatacji przedmiotowej instalacji, nie prowadzące do wydłużenia przewidywanego okresu jej ekonomicznego wykorzystania.
- Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu.

Działanie 4.1 Gospodarka odpadami:

- Zakup środków transportu, z wyłączeniem specjalistycznych środków transportu odpadów.

⁴⁵ Dla konkursów ogłoszonych przed 16.01.2017 r. oraz dla konkursu RPDS.03.04.04-IP.03-02-248/17 – 50%.

⁴⁶ Dla konkursów ogłoszonych przed 16.01.2017 r. oraz dla konkursu RPDS.03.04.04-IP.03-02-248/17 – 50%.

⁴⁷ Dla konkursów ogłoszonych przed 16.01.2017 r. oraz dla konkursu RPDS.03.04.04-IP.03-02-248/17 – 50%. Dla konkursów ogłoszonych od dnia 16.01.2017 r. do dnia 24.07.2018 r. – 49%.

- Wydatki poniesione na instalacje służące do odzysku energii z odpadów przekraczające 49% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.

Działanie 4.2 Gospodarka wodno-ściekowa:

- Zakup środków transportu oraz specjalistycznych środków transportu niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach uwzględnionych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) – od 2 do 10 tys. RLM (w tym wozów asenizacyjnych) przekraczających 20% wydatków kwalifikowalnych projektu.
- Wydatki na infrastrukturę wodociągową stanowiące powyżej 15% kosztów kwalifikowalnych całkowitych projektu regulującego gospodarkę wodno-ściekową na terenie aglomeracji uwzględnionej w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) – od 2 do 10 tys. RLM.
- Wydatki na infrastrukturę wodno-kanalizacyjną zlokalizowaną poza granicami aglomeracji uwzględnionej w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) – od 2 do 10 tys. RLM.
- Wydatki poniesione na budowę przyłączy kanalizacyjnych i wodociągowych, zdefiniowanych w pkt. 5 i 6 art. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, tj.:
 - przyłącze kanalizacyjne - odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej;
 - przyłącze wodociągowe - odcinek przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem za wodomierzem głównym.

Działanie 4.3 Dziedzictwo kulturowe:

- Wydatki związane z termomodernizacją, przekraczające 49% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.
- Zakup (ruchomych i nieruchomości) dzieł sztuki, w tym m.in. nabycie praw do nich.
- Wydatki na infrastrukturę towarzyszącą (np. drogi, chodniki, parkingi) stanowiące powyżej 15% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu.

Działanie 4.4 Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych:

- Wydatki na wyposażenie parków krajobrazowych i rezerwatów nie przyczyniające się bezpośrednio do czynnej ochrony przyrody.
- Wydatki przekraczające 40% wydatków kwalifikowalnych projektu na zwiększenie dostępności do dofinansowywanej infrastruktury w postaci szlaków rowerowych – dot. schematu 4.4.H.
- Wydatki na zakup rowerów, kajaków i innego sprzętu sportowo-rekreacyjnego – dot. schematu 4.4.H.
- Wydatki dot. budowy, przebudowy wyposażenia obiektów handlowo-usługowych – dot. schematu 4.4.H.
- Wydatki powyżej 5% całkowitych wydatków kwalifikowalnych na drogi dojazdowe do portów i/lub przystani – dot. schematu 4.4.H.

Działanie 4.5 Bezpieczeństwo:

- W przypadku realizacji projektów na potrzeby systemu monitoringu i zagrożeń – wydatki na zakup używanego sprzętu i wyposażenia.
- W przypadku realizacji projektów na potrzeby służb ratowniczych – wydatki na zakup używanego sprzętu i wyposażenia oraz wydatki na budowę/przebudowę, remont, itp. infrastruktury niezbędnej do przechowywania zakupionego w ramach projektu sprzętu, stanowiące powyżej 25% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu.

Działanie 5.1 Drogowa dostępność transportowa:

- Wydatki na zakup (w tym leasing) sprzętu służącego do utrzymania lub remontu dróg.
- W przypadku projektów dotyczących budowy i przebudowy dróg niektóre wydatki na tzw. infrastrukturę towarzyszącą, stanowiącą wyposażenie techniczne dróg⁴⁸ można uznać za kwalifikowalne zgodnie z poniższymi regułami:
 - 1) urządzenia odwadniające oraz odprowadzające wodę (np. rowy odwadniające, urządzenia ściekowe, kanalizacja deszczowa) – stanowią w całości wydatek kwalifikowalny;
 - 2) urządzenia oświetleniowe – stanowią w całości wydatek kwalifikowalny, jeśli obowiązek ich budowy lub instalacji wynika z przepisów prawa, w przeciwnym razie mogą stanowić wydatek kwalifikowalny do wysokości 25% wydatków kwalifikowalnych w projekcie;
 - 3) obiekty i urządzenia obsługi uczestników ruchu, takie jak zatoki postojowe, zatoki autobusowe, perony tramwajowe, pętle autobusowe, place do zawracania, mijanki, przejścia dla pieszych, punkty kontroli samochodów ciężarowych, miejsca obsługi podróżnych typu I o funkcji wypoczynkowej (MOP-I⁴⁹), mogą stanowić wydatek kwalifikowalny do wysokości 25% wydatków kwalifikowalnych w projekcie. Wydatki na MOP typu II i III⁵⁰ o funkcji wypoczynkowo-usługowej mogą stanowić wydatek kwalifikowalny tylko w części wypoczynkowej odpowiadającej MOP-I do wysokości 25% wydatków kwalifikowalnych w projekcie. Wydatki na budowę miejsc poboru opłat (MPO) stanowią wydatek niekwalifikowalny;
 - 4) urządzenia techniczne drogi (np. bariery ochronne, ogrodzenie drogi i inne urządzenia zabezpieczające przed wkroczeniem zwierząt na drogę, osłony przeciwoślńieniowe, osłony przeciwwietrzne) mogą stanowić wydatek kwalifikowalny do wysokości 25% wydatków kwalifikowalnych w projekcie;
 - 5) Limity z punktów 2, 3 i 4 liczone są łącznie, tzn. wydatki w tych kategoriach w sumie nie mogą przekroczyć 25% wydatków kwalifikowalnych w projekcie.
- Wydatki związane z budową, przebudową, modernizacją i/lub remontem infrastruktury technicznej w pasie drogowym niezwiązanej z drogą (np. linie elektroenergetyczne wysokiego i niskiego napięcia oraz linie telekomunikacyjne, przewody kanalizacyjne niesłużące do odwodnienia drogi, gazowe, ciepłownicze i wodociągowe, urządzenia wodnych melioracji,

⁴⁸ W rozumieniu rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dn. 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

⁴⁹ W rozumieniu rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dn. 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

⁵⁰ W rozumieniu rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dn. 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

urządzenia podziemne specjalnego przeznaczenia, ciągi transportowe) z wyłączeniem wydatków związanych z przeprowadzeniem robót budowlanych związanych z uniknięciem kolizji z sieciami istniejącymi w pasie drogowym.

Działanie 5.2 System transportu kolejowego:

- Wydatki na remont i bieżące utrzymanie infrastruktury kolejowej.
- Wydatki na zakup środków transportu nieposiadających świadectwa/certyfikatu dopuszczenia określonego typu pojazdu kolejowego do eksploatacji na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (spełnienia wymogów np. bezpieczeństwa, środowiskowych, technicznych oraz dotyczących przewozu osób niepełnosprawnych), wydanych przez Urząd Transportu Kolejowego.
- Wydatki na infrastrukturę poza obszarem dworca lub przystanku kolejowego, która nie służy bezpośrednio podróżnym korzystającym z połączeń kolejowych na linii, którą obsługuje dworzec lub przystanek kolejowy.
- Wydatki związane z przedsięwzięciami związane z podniesieniem bezpieczeństwa przekraczające 25% wartości wydatków kwalifikowalnych w projekcie.
- W przypadku projektu kompleksowego, w którym obok infrastruktury liniowej realizowana jest infrastruktura punktowa – wydatki na infrastrukturę punktową przekraczające 15% wartości wydatków kwalifikowalnych w projekcie.

Działanie 6.1 Inwestycje w infrastrukturę społeczną:

- Wydatki na inwestycje w części związanej z prowadzeniem działalności administracyjnej we wspieranych w projekcie budynkach⁵¹.
- Wydatki na inwestycje w części związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej nie związanej celem projektu we wspieranych w projekcie budynkach⁵² – w 6.1 C, D, E.
- Wydatki na termomodernizację przekraczające 49% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych na pojedynczy budynek w projekcie.
- Wydatki na zagospodarowanie otoczenia w zieleń i drobną architekturę przekraczające 15 % wartości wydatków kwalifikowalnych – w 6.1 A, B, C.
- Wydatki na zagospodarowanie otoczenia w zieleń i drobną architekturę – w 6.1 D, E.
- Wydatki na infrastrukturę towarzyszącą (np. drogi, chodniki, parkingi)⁵³.
- Wydatki dotyczące infrastruktury przedszkoli⁵⁴.

Działanie 6.2 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną:

Typ projektu: 6.2.A i 6.2.B:

⁵¹ Wydatki kwalifikowalne nie obejmują wydatków ponoszonych na część związaną z prowadzeniem działalności administracyjnej. Dlatego należy określić procentowy udział powierzchni użytkowej związanej z prowadzeniem działalności administracyjnej w całkowitej powierzchni użytkowej budynku. Następnie należy wg uzyskanej proporcji obniżyć wydatki kwalifikowalne.

⁵² Wydatki kwalifikowalne nie obejmują wydatków ponoszonych na część związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej. Dlatego należy określić procentowy udział powierzchni użytkowej związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej w całkowitej powierzchni użytkowej budynku. Następnie należy wg uzyskanej proporcji obniżyć wydatki kwalifikowalne.

⁵³ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 16.01.2017 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 16.01.2017 r. – zapis nieobowiązujący.

⁵⁴ Wydatki kwalifikowalne nie obejmują wydatków ponoszonych na część związaną z infrastrukturą przedszkoli. Jeśli Wnioskodawca nie ma możliwości wykazania kosztów w podziale na żłobek i przedszkole, należy określić procentowy udział powierzchni użytkowej związanej z prowadzeniem działalności przedszkolnej w całkowitej powierzchni użytkowej budynku. Następnie należy wg uzyskanej proporcji obniżyć wydatki kwalifikowalne.

- Wydatki w zakresie ICT (oprogramowanie, sprzęt), przekraczające 49% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.
- Wydatki dot. ICT (oprogramowanie, sprzęt) w zakresie w jakim związane są z realizacją działań wskazanych w Narzędziu 26 Policy Paper tj. upowszechnienie wymiany elektronicznej dokumentacji medycznej oraz Narzędziu 27 Policy Paper tj. upowszechnienie wykorzystania telemedycyny.
- Wydatki związane z termomodernizacją, przekraczające 49% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.
- Wydatki na inwestycje polegające na dostosowaniu istniejącej infrastruktury do obowiązujących przepisów – chyba że ich realizacja jest uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.
- Wydatki na budowę i modernizację parkingów, dróg dojazdowych i wewnętrznych.
- Wydatki związane z modernizacją i wyposażeniem części administracyjnej niezwiązanej z bezpośrednią obsługą pacjentów, z wyjątkiem projektów dotyczących zakupu i wdrożenia technologii informatyczno-komunikacyjnych.
- Wydatki związane z zakupem sprzętu medycznego, na którym będą świadczone usługi medyczne odpłatne, generujące przychód w projekcie.
- Wydatki na zagospodarowanie otoczenia w zieleń i drobną architekturę⁵⁵.
- Wydatki związane z pracami remontowo-budowlanymi lub termomodernizacją, które nie są bezpośrednio i w całości związane z infrastrukturą przeznaczoną do udzielania świadczeń zdrowotnych w ramach poszczególnych narzędzi Policy Paper oraz/lub jednostek chorobowych określonych w ogłoszeniu o naborze – szczegółowe uregulowania zawarte są w regulaminach konkursów⁵⁶.
- Wydatki związane z zakupem oprogramowania i sprzętu IT, który to sprzęt nie jest bezpośrednio i w całości związany z zakresem wsparcia w ramach poszczególnych narzędzi Policy Paper oraz/lub jednostek chorobowych określonych w ogłoszeniu o naborze – szczegółowe uregulowania zawarte są w regulaminach konkursów⁵⁷.

Typ projektu: 6.2.C:

- Wydatki związane z zakupem sprzętu medycznego, na którym będą świadczone usługi medyczne odpłatne, generujące przychód w projekcie.
- Wydatki wykraczające poza zakres rzeczowy ustalony z wojewodą dolnośląskim (nie dotyczy wydatków na podstawowe obowiązki informacyjne w ramach projektu).

Działanie 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów:

⁵⁵ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 26.08.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 26.08.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

⁵⁶ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 26.08.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 26.08.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

⁵⁷ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 26.08.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 26.08.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

- Wydatki na remont, odnowę części usługowej, produkcyjnej itp., związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej we wspieranych w projekcie budynkach mieszkalnych (schemat 6.3 B)⁵⁸.
- Wydatki na remont, odnowę części związanej z prowadzeniem działalności administracyjnej we wspieranych w projekcie budynkach^{59 60}.
- Wydatki na części związane z prowadzeniem działalności administracyjnej we wspieranych w projekcie budynkach/obiektach (schemat 6.3 A⁶¹ oraz schemat 6.3 B⁶²)⁶³.
- wydatki na uzbrojenie terenów inwestycyjnych⁶⁴.
- Wydatki na termomodernizację przekraczające 49% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych na pojedynczy budynek w projekcie.

Działanie 7.1 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną:

- Wydatki związane z termomodernizacją przekraczające 49% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych na pojedynczy budynek w projekcie.
- Wydatki związane z zakupem placów zabaw przekraczające 49% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.
- Wydatki dotyczące infrastruktury żłobków⁶⁵.
- Koszty zagospodarowania terenu⁶⁶ wokół przedszkoli, szkół i placówek oraz budowy dróg dojazdowych, wewnętrznych i parkingów.
- Wydatki na infrastrukturę przedszkolną w przypadku naborów skierowanych do szkół⁶⁷.

⁵⁸ Wydatki kwalifikowalne nie obejmują wydatków ponoszonych na część związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej. Dlatego należy określić procentowy udział powierzchni użytkowej związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej w całkowitej powierzchni użytkowej budynku. Następnie należy wg uzyskanej proporcji obniżyć wydatki kwalifikowalne.

⁵⁹ Dotyczy konkursów ogłaszanych przed 26.09.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych od dnia 26.09.2016 r. – zapis nieobowiązujący.

⁶⁰ Wydatki kwalifikowalne nie obejmują wydatków ponoszonych na część związaną z prowadzeniem działalności administracyjnej. Dlatego należy określić procentowy udział powierzchni użytkowej związanej z prowadzeniem działalności administracyjnej w całkowitej powierzchni użytkowej budynku. Następnie należy wg uzyskanej proporcji obniżyć wydatki kwalifikowalne.

⁶¹ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 26.09.2016 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 26.09.2016 r. – zapis nieobowiązujący

⁶² Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 16.01.2017 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 16.01.2017 r. – zapis nieobowiązujący.

⁶³ Wydatki kwalifikowalne nie obejmują wydatków ponoszonych na część związaną z prowadzeniem działalności administracyjnej. Dlatego należy określić procentowy udział powierzchni użytkowej związanej z prowadzeniem działalności administracyjnej w całkowitej powierzchni użytkowej budynku. Następnie należy wg uzyskanej proporcji obniżyć wydatki kwalifikowalne.

⁶⁴ Poprzez tereny inwestycyjne rozumie się wyłącznie tereny przeznaczone pod prowadzenie działalności gospodarczej (np. mogą to być tereny inwestycyjne zlokalizowane w strefach ekonomicznych czy też oferowane przez gminy i przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą, w tym usługi turystyczne).

⁶⁵ Wydatki kwalifikowalne nie obejmują wydatków ponoszonych na część związaną z infrastrukturą żłobków. Jeśli Wnioskodawca nie ma możliwości wykazania kosztów w podziale na żłobek i przedszkole należy określić procentowy udział powierzchni użytkowej związanej z prowadzeniem działalności żłobkowej w całkowitej powierzchni użytkowej budynku. Następnie należy wg uzyskanej proporcji obniżyć wydatki kwalifikowalne.

⁶⁶ Za wyjątkiem zakupu placu zabaw.

⁶⁷ Wydatki kwalifikowalne nie obejmują wydatków ponoszonych na część związaną z infrastrukturą przedszkoli. Jeśli Wnioskodawca nie ma możliwości wykazania kosztów w podziale na szkołę i przedszkole należy określić procentowy udział powierzchni użytkowej związanej z prowadzeniem działalności przedszkolnej w całkowitej powierzchni użytkowej budynku. Następnie należy wg uzyskanej proporcji obniżyć wydatki kwalifikowalne.

- Wydatki na infrastrukturę szkolną w przypadku naborów skierowanych do przedszkoli⁶⁸.
- Wydatki na infrastrukturę szkół ponadgimnazjalnych⁶⁹.
- Wydatki na zakup używanych środków trwałych.
- Wydatki związane z wyposażeniem części administracyjnej⁷⁰.

Działanie 7.2 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową:

- Wydatki związane z termomodernizacją przekraczające 49% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.
- Wydatki ponoszone na infrastrukturę oraz zakup wyposażenia wykorzystywanego na potrzeby kształcenia ustawicznego.
- Wydatki na infrastrukturę szkolnictwa ponadgimnazjalnego zawodowego w przypadku naborów skierowanych do szkolnictwa ponadgimnazjalnego ogólnego^{71 72}.
- Wydatki na infrastrukturę szkolnictwa ponadgimnazjalnego ogólnego w przypadku naborów skierowanych do szkolnictwa ponadgimnazjalnego zawodowego^{73 74}.
- Wydatki na infrastrukturę szkół podstawowych⁷⁵.
- Wydatki ponoszone na budowę nowych obiektów nie służących praktycznej nauce zawodu oraz rozbudowę obiektów nie służących praktycznej nauce zawodu o budynki trwale nie połączone z istniejącym już obiektem.
- Koszty zagospodarowania terenu wokół szkół i placówek oraz budowa dróg dojazdowych, wewnętrznych i parkingów.

⁶⁸ Wydatki kwalifikowalne nie obejmują wydatków ponoszonych na część związaną z infrastrukturą szkół. Jeśli Wnioskodawca nie ma możliwości wykazania kosztów w podziale na szkołę i przedszkole należy określić procentowy udział powierzchni użytkowej związanej z prowadzeniem działalności szkół w całkowitej powierzchni użytkowej budynku. Następnie należy wg uzyskanej proporcji obniżyć wydatki kwalifikowalne.

⁶⁹ Wydatki kwalifikowalne nie obejmują wydatków ponoszonych na część związaną z infrastrukturą szkół ponadgimnazjalnych. Jeśli Wnioskodawca nie ma możliwości wykazania kosztów w podziale na szkołę podstawową/gimnazjum i szkołę ponadgimnazjalną należy określić procentowy udział powierzchni użytkowej związanej z prowadzeniem działalności szkoły ponadgimnazjalnej w całkowitej powierzchni użytkowej budynku. Następnie należy wg uzyskanej proporcji obniżyć wydatki kwalifikowalne.

⁷⁰ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 16.01.2017 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 16.01.2017 r. – zapis nieobowiązujący.

⁷¹ Wydatki kwalifikowalne nie obejmują wydatków ponoszonych na część związaną z infrastrukturą szkół ponadgimnazjalnych zawodowych. Jeśli Wnioskodawca nie ma możliwości wykazania kosztów w podziale na szkołę ponadgimnazjalną zawodową/szkołę ponadgimnazjalną ogólną należy określić procentowy udział powierzchni użytkowej związanej z prowadzeniem działalności szkoły ponadgimnazjalnej zawodowej w całkowitej powierzchni użytkowej budynku. Następnie należy wg uzyskanej proporcji obniżyć wydatki kwalifikowalne.

⁷² Dotyczy konkursów ogłaszanych do dnia 21.05.2018 r. Dla konkursów ogłaszanych po 21.05.2018 r. – zapis nieobowiązujący.

⁷³ Wydatki kwalifikowalne nie obejmują wydatków ponoszonych na część związaną z infrastrukturą szkół ponadgimnazjalnych ogólnych. Jeśli Wnioskodawca nie ma możliwości wykazania kosztów w podziale na szkołę ponadgimnazjalną zawodową/szkołę ponadgimnazjalną ogólną należy określić procentowy udział powierzchni użytkowej związanej z prowadzeniem działalności szkoły ponadgimnazjalnej ogólnej w całkowitej powierzchni użytkowej budynku. Następnie należy wg uzyskanej proporcji obniżyć wydatki kwalifikowalne.

⁷⁴ Dotyczy konkursów ogłaszanych do dnia 21.05.2018 r. oraz konkursu ogłaszanego 20.12.2019 r. Dla konkursów ogłaszanych po 21.05.2018 r. – zapis nieobowiązujący (w przypadku konkursu ogłaszanego 20.12.2019 r. – zapis obowiązujący).

⁷⁵ W naborach na szkolnictwo zawodowe (dotyczy konkursów ogłaszanych od 20.12.2019 r.) w przypadku zespołów szkół specjalnych możliwe jest sfinansowanie w ramach projektu **części wspólnych budynku**, w których prowadzone jest kształcenie ogólne (także na poziomie podstawowym), np. sali gimnastycznej, korytarza, dachu.

- Wydatki związane z wyposażeniem części administracyjnej⁷⁶.
- Wydatki na zakup używanych środków trwałych.

Działanie 12.1 Zwiększenie jakości i dostępności usług zdrowotnych w walce z pandemią COVID-19:

Typ projektu: 12.A i 12.B:

- Wydatki na budowę i modernizację parkingów, dróg dojazdowych i wewnętrznych.
- Wydatki związane z modernizacją i wyposażeniem części administracyjnej niezwiązanej z bezpośrednią obsługą pacjentów,
- Wydatki na zagospodarowanie otoczenia w zieleń i drobną architekturę
- Wydatki związane z pracami remontowo-budowlanymi lub termomodernizacją, które nie są bezpośrednio i w całości związane z infrastrukturą przeznaczoną do udzielania świadczeń zdrowotnych w ramach określonych jednostek chorobowych/poradni – szczegółowe uregulowania zawarte są w dokumentacji konkursowej/pozakonkursowej
- Wydatki związane z zakupem oprogramowania i sprzętu IT, który to sprzęt nie jest bezpośrednio i w całości związany z zakresem wsparcia w ramach określonych jednostek chorobowych/poradni – szczegółowe uregulowania zawarte są w dokumentacji konkursowej/pozakonkursowej
- Wydatki związane z zakupem sprzętu medycznego, na którym będą świadczone usługi medyczne odpłatne, generujące przychód w projekcie.

Działanie 12.2 Inwestycje przyczyniające się do ograniczania niskiej emisji:

- Wydatki na oświetlenie energooszczędne i wymianę innych urządzeń stanowiących wyposażenie budynku (np. windy, pompy) na energooszczędne, przekraczające wartość 10 % wydatków kwalifikowalnych w projekcie.
- Wydatki na podłączenie do sieci ciepłowniczej przewyższające 49% wydatków kwalifikowalnych w projekcie.
- Wydatki na roboty budowlane nie związane bezpośrednio z poprawą efektywności energetycznej w budynku (nie wynikające z audytu), zmiana układu pomieszczeń, wyposażenie pomieszczeń w meble, montaż urządzeń sanitarnych, remont klatki schodowej, wykończenie pomieszczeń.. Wyjątek stanowią wydatki na prace niezbędne do poprawy efektywności ale bezpośrednio z nią nie związane, bez których nie da się skutecznie zrealizować prac bezpośrednio związanych z poprawą efektywności, np. osuszenie ścian, naprawa i uzupełnienie ubytków przegrody przed zamocowaniem izolacji itp. oraz ewentualne prace odtworzeniowe. Zasada ta nie dotyczy również usprawnień na rzecz osób z niepełnosprawnościami, związanych z realizacją koncepcji uniwersalnego projektowania, o której mowa w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020,tj. poprzez zastosowanie różnego rodzaju technologii czy rozwiązań np. montaż windy, podjazdów, barierek lub inne udogodnienia. Prace budowlane w zakresie poprawy dostępności budynku będą prowadzone w zakresie proporcjonalnym i adekwatnym do głównego celu projektu, którym pozostaje

⁷⁶ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 16.01.2017 r. Dla konkursów ogłaszanych przed 16.01.2017 r. – zapis nieobowiązujący.

poprawa efektywności energetycznej budynku. Prace zwiększające dostępność wychodzące poza ten zakres nie będą kwalifikowalne..

- Wydatki na audyty sporządzone (zaktualizowane) wcześniej niż na dwa lata przed rokiem ogłoszenia konkursu.^{77 78}
- Wydatki na kotły nie spełniające wymogów określonych w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.
- Wydatki na kotły węglowe i olejowe, bez względu na to, jakie normy spełniają⁷⁹..

12.3 Inwestycje wzmacniające MŚP z wychodzenia z pandemii COVID-19

- katalog kosztów niekwalifikowalnych jak w zakresie schematu 1.5.D dotyczącego naboru na zakup ruchomych środków trwałych i WNiP (zob. wyżej).

4. UPROSZCZONE METODY ROZLICZANIA WYDATKÓW

Dla określonych konkursów w ramach RPO WD 2014-2020 istnieje możliwość rozliczania wybranych kategorii kosztów pośrednich za pomocą **stawki ryczałtowej** (uwzględniając zapisy z art. 68 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013, zgodnie z dokumentem IZ RPO WD pn. „*Uproszczone metody rozliczania wydatków dla EFRR w ramach RPO WD 2014-2020*”).

Dopuszczalność oraz warunki zastosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków określa każdorazowo regulamin konkursu lub odpowiednio zasady ubiegania się o wsparcie w trybie pozakonkursowym.

Jeżeli w ramach naboru przewiduje się zastosowanie stawki ryczałtowej dla wybranych kategorii kosztów, to są one kwalifikowalne wyłącznie w ramach tej stawki. Oznacza to, że nie ma możliwości rozliczania tych kosztów zgodnie z zasadą faktycznego poniesienia wydatku – na podstawie przedstawianych dokumentów księgowych (wraz z odpowiednim dokumentem potwierdzającym dokonanie płatności (o ile dotyczy)). Regulamin konkursu lub odpowiednio zasady ubiegania się o wsparcie w trybie pozakonkursowym determinują sposób rozliczenia określonych wydatków i nie pozostawiają możliwości wyboru Wnioskodawcy.

W przypadku rozliczania wydatków za pomocą stawki ryczałtowej budżet projektu dzieli się na 3 grupy kosztów:

- A. koszty rozliczane w ramach stawki ryczałtowej,
- B. koszty rozliczane metodą bezpośrednią (tj. w oparciu o rzeczywiste koszty wykazywane przez Beneficjenta we wniosku o płatność i potwierdzane dokumentami księgowymi), nie stanowiące podstawy wyliczenia stawki ryczałtowej, o ile zastosowanie stawki ryczałtowej wymaga określenia tego typu kosztów,
- C. koszty rozliczane metodą bezpośrednią stanowiące podstawę wyliczenia stawki ryczałtowej.

⁷⁷ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia 25.07.2018 r.

⁷⁸ W przypadku projektów przenoszonych z osi 3 Gospodarka niskoemisyjna dot. konkursu ogłoszonego w ramach tej osi

⁷⁹ Dotyczy konkursów ogłaszanych od dnia2022 r.

Ze względu na specyficzny charakter projektów, poniższy ogólny katalog kosztów w poszczególnych kategoriach może zostać doprecyzowany w regulaminie konkursu lub odpowiednio w zasadach ubiegania się o wsparcie w trybie pozakonkursowym, dopuszczających możliwość zastosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków.

A. Koszty rozliczane w ramach stawki ryczałtowej:

Stawką ryczałtową są obejmowane koszty pośrednie, tj. koszty niezbędne do realizacji projektu, ale nie dotyczące bezpośrednio głównego przedmiotu projektu, wskazane jako kwalifikowalne w regulaminie konkursu lub zasadach ubiegania się o wsparcie w trybie pozakonkursowym. Obejmują one w szczególności koszty administracyjne, w przypadku których trudno jest dokładnie określić kwotę, którą można przypisać konkretnej czynności (np. koszty ogólne funkcjonowania jednostki związane z realizacją danego projektu, wynajęcia lub amortyzacji budynków i aparatury, usług telekomunikacyjnych i pocztowych, mediów, ubezpieczenia, wyposażenia biurowego), a także koszty zarządzania projektem (w tym koszty kadry zarządzającej projektem, koszty nadzoru inwestorskiego, koszty nadzorów branżowych i innych usług w zakresie zarządzania projektem) oraz koszty promocji projektu. W zakresie zarządzania projektem stawką ryczałtową obejmowane są koszty pośrednie wynikające zarówno z angażowania personelu beneficjenta jak i wynikające z zakupu usług/towarów w drodze zamówień.

Do katalogu kosztów rozliczanych w ramach stawki ryczałtowej zalicza się następujące rodzaje kosztów:

Grupa kosztów związanych z zarządzaniem projektem:

1. koszty koordynatora/menadżera/kierownika projektu oraz innych osób bezpośrednio zaangażowanych w zarządzanie projektem, monitorowanie i jego rozliczanie lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, o ile ich zatrudnienie jest niezbędne dla realizacji projektu, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych (z zastrzeżeniem poniższego pkt. 7) oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,
2. koszty zarządu w wysokości zależnej od zaangażowania czasowego w realizację projektu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),
3. koszty innych usług polegających na zlecaniu zadań związanych z zarządzaniem projektem (np. inżynier kontraktu, koordynator projektu),
4. koszty usług związanych z prowadzeniem nadzorów w projekcie (innych niż nadzór autorski), w tym nadzór inwestorski oraz nadzory branżowe,
5. koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna) zatrudnionego na potrzeby funkcjonowania jednostki, a wykonującego zadania związane z obsługą projektu,
6. koszty obsługi technicznej/personelu technicznego (np. informatyka) nie stanowiące wydatków/kosztów osobowych związanych z zaangażowaniem personelu (kadry merytorycznej),
7. koszty delegacji służbowych z wyłączeniem delegacji związanych z udziałem w targach i misjach gospodarczych.

Grupa pozostałych kosztów administracyjnych:

1. koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,
2. wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku bankowym lub odrębnego rachunku bankowego,
3. amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby zarządzania projektem, o którym mowa w pkt 1-7 oraz inne nie przeznaczone w 100% do realizacji działań bezpośrednich,
4. opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,
5. koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,
6. koszty usług powielania dokumentów związanych z obsługą administracyjną projektu,
7. koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych związanych z obsługą administracyjną projektu,
8. koszty ubezpieczeń majątkowych związanych z projektem i innych, z wyłączeniem ubezpieczeń osób i eksponatów w związku z udziałem w targach i misjach gospodarczych,
9. koszty ochrony mienia związanego z projektem, z wyłączeniem ubezpieczeń osób i eksponatów w związku z udziałem w targach i misjach gospodarczych,
10. koszty sprzątnięcia pomieszczeń związanych z obsługą administracyjną projektu, w tym środki do utrzymania ich czystości oraz dezynsekcję, dezynfekcję, deratyzację tych pomieszczeń,
11. koszty związane z konserwacją i naprawą urządzeń biurowych/koszt zakupu urządzeń i sprzętu biurowego nie będących środkiem trwałym, na potrzeby zarządzania projektem,
12. koszty utylizacji odpadów na potrzeby zarządzania projektem,
13. hosting na potrzeby funkcjonowania projektu,
14. koszty opłat skarbowych i notarialnych związanych z realizacją projektu,
15. koszty usług tłumaczenia dokumentów niezbędnych do przedłożenia instytucji zarządzającej na potrzeby rozliczenia i kontroli prawidłowej realizacji projektu,
16. koszty ustanowienia zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie projektu.

Koszty informacji i promocji:

17. działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, plakat/tablice promocyjne/tablice informacyjne), wynikające z obowiązków określonych w umowie o dofinansowanie projektu.

Powyższe koszty są rozliczane wg procentowej stawki, która jest wyliczana od pozostałych wydatków kwalifikowalnych w projekcie, z zastrzeżeniem punktu B opisanego poniżej.

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną wydatki z powyższego katalogu – zgodnie z właściwymi zasadami udzielania tej pomocy – mogą stanowić wydatek niekwalifikowalny. Wówczas nie mogą być one obejmowane stawką ryczałtową w oparciu o powyższe zasady dotyczące pomocy publicznej. Mogą być jednak objęte dofinansowaniem na zasadach pomocy *de minimis*.

B. Koszty rozliczane metodą bezpośrednią nie stanowiące podstawy wyliczenia stawki ryczałtowej

W ramach tej kategorii będą wskazywane koszty bezpośrednie, które są zlecone podmiotom trzecim w drodze podwykonawstwa oraz koszty ponoszone w ramach mechanizmu *cross-financing*.

Podwykonawstwo – jest to szczególny rodzaj zlecenia zadań w projekcie i w tym rozumieniu nie jest to pojęcie tożsame z przepisami prawa zamówień publicznych. Podwykonawstwo należy rozumieć jako zadania zlecone w projekcie podwykonawcy, tj. stronie trzeciej, która na warunkach rynkowych zawarła umowę z Beneficjentem, w celu wykonania części prac związanych z realizacją projektu. Podwykonawca nie podlega bezpośredniemu nadzorowi Beneficjenta i nie jest mu hierarchicznie podporządkowany (inaczej, niż to się dzieje w przypadku pracownika Beneficjenta lub podmiotu zależnego). Zatem podwykonawstwa nie należy utożsamiać z każdym wyborem wykonawcy, a jedynie z sytuacją, w której zlecenie zadania nie generuje kosztów pośrednich u Beneficjenta. W przypadku zlecenia zadań w projekcie wykonawcom Beneficjent powinien zbadać, czy sposób w jaki zlecił te zadania będzie prowadził do powstawania kosztów pośrednich po jego stronie i tym samym zadania te powinny być włączone do podstawy wyliczenia stawki ryczałtowej, czy też nie będą prowadziły do powstawania kosztów pośrednich po jego stronie, i tym samym będą stanowiły podwykonawstwo i będą wyłączone z podstawy wyliczenia kosztów pośrednich.

Podwykonawstwem nie są usługi wskazane w katalogu kosztów pośrednich, podlegających rozliczeniu w oparciu o stawkę ryczałtową.

Wyodrębnienie tej grupy kosztów jest fakultatywne i zależne od założeń przyjętych dla szczegółowej metodologii stawki ryczałtowej opracowanej dla danego naboru.

Wydatków wykazywanych w ramach tej grupy kosztów nie wlicza się do podstawy wyliczenia stawki ryczałtowej. Rozliczane są na podstawie faktycznie poniesionych wydatków i wymagają przedstawienia właściwych dokumentów księgowych we wniosku o płatność.

C. Koszty rozliczane metodą bezpośrednią stanowiące podstawę wyliczenia stawki ryczałtowej

Ta kategoria obejmuje wszystkie wydatki kwalifikowalne projektu nieujęte w powyższych punktach A i B. W szczególności są to koszty bezpośrednie, niezbędne dla osiągnięcia celu głównego projektu (np. roboty budowlane, zakup środków trwałych, etc.). Rozliczane są na podstawie faktycznie poniesionych wydatków i wymagają przedstawienia właściwych dokumentów księgowych we wniosku o płatność (zgodnie z zasadami wynikającymi z umowy/porozumienia/decyzji o dofinansowaniu).

W przypadku rozliczania kosztów pośrednich z zastosowaniem uproszczonych metod obowiązuje zakaz podwójnego finansowania wydatków – rozliczenie tego samego wydatku w kosztach pośrednich oraz kosztach bezpośrednich projektu jest niedozwolone.

4.1. WYLICZENIE KOSZTÓW ROZLICZANYCH W RAMACH STAWKI RYCZAŁTOWEJ

Wysokość kwalifikowalnych kosztów pośrednich rozliczanych w ramach stawki ryczałtowej we wniosku o dofinansowanie określa się wg następującego wzoru:

A = % stawka x C

gdzie:

A – kwalifikowalne koszty pośrednie rozliczane w ramach stawki ryczałtowej

% stawka – wysokość stawki ryczałtowej wyrażona w procentach, określona w naborze

C – wydatki kwalifikowalne rozliczane metodą bezpośrednią, stanowiące podstawę wyliczenia stawki ryczałtowej

Wynik należy zaokrąglić zgodnie z regułą matematyczną („5” na trzecim miejscu po przecinku zaokrąglana jest w górę).

Jednocześnie łączna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu będzie miała 3 składowe:

$K = A + B + C$

gdzie:

K – łączna wartość wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu

A – kwalifikowalne koszty pośrednie rozliczane w ramach stawki ryczałtowej

B – wydatki kwalifikowalne rozliczane metodą bezpośrednią nie stanowiące podstawy wyliczenia stawki ryczałtowej

C – wydatki kwalifikowalne rozliczane metodą bezpośrednią stanowiące podstawę wyliczenia stawki ryczałtowej

Przykład:

Projekt obejmuje następujące kategorie kosztów:

- 1) kwalifikowalne prace budowlane o wartości 800 tys. PLN
- 2) kwalifikowalny zakup środków trwałych o wartości 200 tys. PLN
- 3) kwalifikowalne koszty podwykonawstwa o wartości 50 tys. PLN
- 4) stawka ryczałtowa w wysokości 10% jaką należy zastosować do wyliczenia wysokości kosztów pośrednich w projekcie (zgodnie z Regulaminem Konkursu)

Koszty pośrednie będą wyliczone wg następującego wzoru:

$$A = 10\% \times (800\,000 \text{ PLN} + 200\,000 \text{ PLN}) = 100\,000 \text{ PLN}$$

Budżet projektu będzie się prezentował następująco:

Prace budowlane (rozliczane na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków)	800 000,00 PLN
Środki trwałe (rozliczane na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków)	200 000,00 PLN
Zlecone usługi podwykonawstwa (rozliczane na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków)	50 000,00 PLN
Koszty pośrednie (objęte stawką ryczałtową)	100 000,00 PLN
Razem wydatki kwalifikowalne projektu	1 150 000,00 PLN

Uwaga: dla uproszczenia wyliczeń pominięto koszty niekwalifikowalne, które nie są brane pod uwagę przy wyliczaniu kosztów pośrednich.

Ustalenie kwoty dofinansowania dla projektu i dla kategorii kosztów pośrednich odbywa się w sposób analogiczny, jak w przypadku projektów, w których wszystkie wydatki kwalifikowalne są rozliczane w oparciu o wydatki rzeczywiście poniesione i udokumentowane we wnioskach o płatność.

Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie sprawdzeniu przez IZ RPO WD/IP podlega prawidłowość ustalenia przez Wnioskodawcę wysokości kosztów pośrednich (tj. czy prawidłowo przyjęto % stawkę ryczałtową, wysokość kosztów bezpośrednich stanowiących podstawę wyliczenia kosztów pośrednich). Jeżeli na etapie podpisywania umowy/porozumienia/podjęcia decyzji o dofinansowanie projektu/realizacji projektu nastąpi zmiana wysokości bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu będących podstawą do wyliczenia wysokości kosztów pośrednich, IZ RPO WD/IP RPO WD dokonuje w sposób analogiczny przeliczenia wysokości kosztów pośrednich (% stawki ryczałtowej pozostaje bez zmian).

Koszty pośrednie rozliczane uproszczoną metodą są traktowane jako wydatki poniesione. Nie ma obowiązku gromadzenia ani opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie ich poniesienia. W związku z tym na etapie weryfikacji wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli na miejscu nie podlegają one sprawdzeniu. Koszty pośrednie w poszczególnych wnioskach o płatność będą rozliczane proporcjonalnie do wykazanych w tych wnioskach o płatność bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych stanowiących podstawę do określenia wysokości kosztów pośrednich. W związku z powyższym nie dopuszcza się pobierania płatności zaliczkowych wyłącznie na pokrycie kosztów pośrednich w projekcie. Koszty pośrednie mogą natomiast stanowić rozliczenie pobranej zaliczki, ale pod warunkiem, że Beneficjent jednocześnie wykazał we wniosku o płatność kwalifikowalne koszty bezpośrednie stanowiące podstawę wyliczenia stawki ryczałtowej.

Na etapie rozliczania projektu weryfikacja kosztów pośrednich rozliczanych za pomocą stawek ryczałtowych polega na sprawdzeniu, czy Beneficjent prawidłowo zastosował % stawki ryczałtowej wynikający z umowy/porozumienia/decyzji o dofinansowaniu projektu, czy prawidłowo wykazał kwotę wydatków kwalifikowalnych będącą podstawą wyliczenia kosztów pośrednich oraz czy rozliczane w danym wniosku o płatność koszty pośrednie nie przekraczają kwot (wydatków kwalifikowalnych, dofinansowania) wskazanych w umowie/porozumieniu/decyzji o dofinansowaniu projektu. Jeśli na etapie realizacji projektu oraz w trakcie jego trwałości dojdzie do zmiany wysokości bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu stanowiących podstawę do wyliczenia kosztów pośrednich (np. ulegną obniżeniu na skutek powstania oszczędności przetargowych, zastosowania korekt finansowych, reguły proporcjonalności z tytułu niezrealizowania wskaźników w projekcie), wówczas konieczne jest ponowne ustalenie wysokości kosztów pośrednich w projekcie (przy zachowaniu tego samego % stawki ryczałtowej). Nie wyklucza się wystąpienia sytuacji w której Beneficjent będzie zobligowany do zwrotu środków nienależnie pobranych wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych.